

D ů v o d y :

Pachtýři hospodářských celků mají podle § 7 vlád. nařízení ze dne 29. července 1933 čís. 164 sb. z. a n. nárok na úpravu pachtovného, nepřesahuje-li výměra hospodářské půdy 250 ha, při čemž však na rozdíl od §§ 1 a 6 není stanoveno, jakým způsobem má pachtýř na spachtované půdě hospodařiti. Ve způsobu hospodaření není pachtýř hospodářského celku nijak obmezen a proto nepozbývá nároku na úpravu pachtovného ani tehdy, když spachtovaný celek dá úplně nebo částečně do podpachtu. V souzeném případě pachtýřka spachtovala si od Rudolfa K. celý dvůr B. ve výměře 263 ha. Z pachtovního poměru nebyly vyňaty pozemky ve výměře asi 30 ha, jsoucí tehdy z rozhodnutí Státního pozemkového úřadu v drobném pachtu, nýbrž pachtýřka vstoupila co do těchto pozemků ve všechna práva a povinnosti propachtovatelky a sama uvádí ve svém návrhu, že jako pachtýřka převzala povinnost z těchto pozemků nájem vybírat. Nevyloučivši tyto pozemky z pachtovní smlouvy, stala se navrhovatelka i jejich pachtýřkou a na této skutečnosti nemění nic skutečnost, že ponechání těchto pozemků v podpachtu nestalo se dobrovolně, nýbrž že bylo určeno Státním pozemkovým úřadem. Opačný názor se přiči jasnému a nepochybnému znění § 7 cit. vlád. nařízení a jeho smyslu (§ 46 odst. 2 zák. čís. 100/31 ve znění zák. čís. 251/34).

Čís. 14347.

K výkladu zákona ze dne 12. srpna 1921 čís. 329 Sb. z. a n. Zda-li žaloba obce o náhradu škody byla podána včas anebo zda je promlčena, jest posouditi podle dne, kdy nabyl pravomoci výrok dohlédacího úřadu o povinnosti k náhradě škody. Námitkou, že zodpovědnost obecního funkcionáře pominula uplynutím lhůty v § 16 odst. 6 uvedené, nemůže se soud zabývat, bylo-li pravoplatně správními úřady již rozhodnuto o povinnosti k náhradě škody.

(Rozh. ze dne 3. května 1935, Rv I 686/35.)

Žalující obec domáhá se na žalovaném jako svém bývalém starostovi náhrady škody z nesprávného vedení hospodářské správy obce. N i ž š í s o u d y vyhověly žalobě; k námitce žalovaného, že žalobní nárok je promlčen, uvedl prvý soud v d ů v o d e c h: Výměrem zemského úřadu ze dne 24. března 1931 vyslovena byla konečně povinnost žalovaného k náhradě škody z hospodářské správy. Poněvadž soud může rozhodnouti jen o výši škody na základě tohoto výměru, běží promlčecí lhůta teprve ode dne rozhodnutí zemského úřadu, t. j. ode dne 24. března 1931. Žaloba podaná dne 24. listopadu 1931 byla podána ve lhůtě promlčecí.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

O vymáhání žalobou uplatňovaného nároku platí podle § 16 odst. 7 zákona ze dne 12. srpna 1921 čís. 329 sb. z. a n. (první finanční novela)

obdobně ustanovení § 5 odst. 4 a 5 téhož zákona. Podle odstavce 5 § 5 rozhoduje řádný soud jen o výši náhrady, a to na základě pravoplatného výroku dohlédacího úřadu o povinnosti k náhradě škody, při čemž jest vázán tímto výrokem. Ježto dovolatel trvá na své námitce, že žaloba byla předčasná, jest především zkoumati, zda v době podání žaloby byl dohlédacím úřadem vydán již pravoplatný výrok o povinnosti žalovaného k náhradě škody obci způsobené. Není sporné, že usnesením okresního výboru v S. ze dne 23. května 1929 a rozhodnutím zemského výboru v P. ze dne 24. března 1931 byla vyslovena povinnost žalovaného jako bývalého starosty žalující obce k náhradě škody vzešlé obci z hospodářské správy. Tím byl správní pořad vyčerpán a pravoplatnosti rozhodnutí zemského výboru nepřekáželo, že žalovaný podal ještě stížnost k nejvyššímu správnímu soudu, protože taková stížnost nemá podle § 17 zákona ze dne 22. října 1875 čís. 36 ř. z. z roku 1876 sama o sobě účinku odkladného a žalovaný ani netvrdil, že požádal o povolení odkladu a že mu byl povolen. Nelze tedy říci, že žaloba podaná dne 24. listopadu 1931 je předčasná. Mylný jest dovolatelův názor, že žaloba měla býti jako předčasná soudem odmítnuta, pokud se týče zamítnuta i proto, že žalující obec nezachovala postup předepsaný v § 10 zákona čís. 329 ai 1921 sb. z. a n., ježto nebylo provedeno řízení, kterého jest třeba před usnesením o zahájení sporu, na jehož útraty nebylo pamatováno v obecním rozpočtu. V tomto sporu bylo lze zkoumati jen otázku, zda se na podání žaloby usneslo obecní zastupitelstvo žalující obce a zda ustanovilo pro vedení sporu právního zástupce. Právní zástupce žalující obce se vykázal řádnou procesní plnou mocí a obecní zastupitelstvo ze dne . . . usneslo se i na podání této žaloby. Otázkou, zda byl zachován postup předepsaný v § 10 zákona čís. 329/21 sb. z. a n. pro usnesení o vydání, potřebném k úhradě útrat soudní rozepré, jež není obsaženo v obecním rozpočtu, a zda usnesení o takovém vydání jest podle odst. 3 § 10 neplatné, nemůže se soud v tomto sporu ani zabývati, protože tu nejde vůbec o otázku pro spor předurčující, na níž by záviselo rozhodnutí o žalobním nároku, nýbrž jde o otázku zvláštní, se sporem samým nijak nesouvisející a týkající se předpisu práva veřejného, kterou by mohly řešiti jen příslušné úřady správní. Že žalobní nárok nezanikl promlčením podle § 1489 obč. zák., vyložil správně soud první stolice a v tom směru stačí odkázati dovolatele na příslušnou část správných důvodů rozsudku prvního soudu. Z odstavce 6 § 16 zákona čís. 329/21 sb. z. a n. nelze vyvozovati, že se promlčecí lhůta počítá podle tohoto speciálního předpisu. Z uvedeného ustanovení zákona vyplývá jen, že uplynutím čtyř let ode dne, kdy obecní zastupitelstvo schválilo účty za ten který správní rok, pomíjí zodpovědnost starosty obce a členů obecního zastupitelstva z hospodářské správy onoho správního roku, vyjímajíc případ činu trestného. Toto ustanovení se tedy týká jen doby, po kterou trvá zodpovědnost z hospodářské správy. V tom směru jde o otázku povinnosti k náhradě škody, nikoliv o otázku určení výše náhrady. O zodpovědnosti žalovaného z hospodářské správy obce za léta 1925 až 1927 a o jeho povinnosti k náhradě škody bylo však již pravoplatně rozhodnuto úřadem dohlédacím, jehož výrokem jest řádný soud vázán podle § 5 odst. 5 zákona čís. 329/21 sb. z. a n., takže se soud nemůže ve sporu o výši náhrady obíratí námitkou žalovaného, že jeho zodpovědnost pominula

uplynutím lhůty stanovené v § 16 odst. 6 uvedeného zákona. Otázka, zda se na žalovaného jako starostu obce vztahuje ustanovení § 1299 obč. zák., se netýká rozhodování o výši náhrady, nýbrž o povinnosti k náhradě škody. Ježto však o této povinnosti bylo rozhodnuto závazně již úřadem dohlédacím, nelze uvedenou otázku znova zkoumati.

Čís. 14348.

Věci určené k užívání při provozu živnosti hostinské a výčepnické v části domu, ale ne k trvalému užívání domu, nejsou příslušenstvím nemovitosti (domu).

(Rozh. ze dne 3. května 1935 R II 196/35.)

V exekuci nucenou dražbou nemovitosti (domu, v němž byla restaurace) bylo při odhadu nemovitosti pojato jako příslušenství nemovitosti i restaurační zařízení. **E x e k u č n í s o u d** nevyhověl návrhu povinného, by věci ty byly z exekuce vyloučeny, maje za to, že jde o příslušenství nemovitosti. **R e k u r s n í s o u d** rekursu povinného vyhověl a věci ony z exekuce vyloučil. **D ů v o d y:** Odhadním protokolem jest zjištěno, že jako příslušenství domu do dražby vzatého pojato bylo: zařízení restauračního sálu, výčepu, restaurační kuchyně, dvora, spíže a sklepu. Podle téhož odhadního protokolu skládá se dům do dražby daný v L. z přízemního domu s restauračním sálem a výčepem, jednopatrového dvorního křídla, v němž v přízemí jest restaurační kuchyně se sklepem, patrového stavení ve dvoře, v němž v přízemí jest ledovna, z přízemního stavení, v němž jest řeznický a uzenářský krám, do dvora dílna a udrna, a dalšího stavení. Povinný jako majitel domu v L. jest také vlastníkem 10 měřic pozemků. Podle ustanovení § 294 obč. zák. jsou předměty k provozu podniku s příslušenstvím budovy jen tenkrát, je-li tato zařízení k provozu určité živnosti a je-li k tomu výlučně, nebo aspoň převážně určena. Dům do dražby daný slouží jednak účelům obývacím, jednak k uzenářství a řeznictví a konečně malou částí provozu hostinské a výčepnické živnosti. Netvoří tedy zařízení restauračního sálu, výčepu, restaurační kuchyně, spíže, dvora a sklepu příslušenství domu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Za příslušenství podle ustanovení §§ 294—297 obč. zák. jest pokládati věci, které s hlavní věcí jsou tak spojeny, že jich bez porušení odstraniti nelze, dále takové, bez nichž se hlavní věci užívati nedá a posléze takové, které vlastník k trvalému užívání věci hlavní ustanovil. Ze zájemního protokolu ale vyplývá, že věci u dlužníka zabavené a v napadeném usnesení vypočtené nelze počítati k takovým věcem, bez nichž by se věci hlavní, totiž domu č. p. 146 čís. kn. vl. 263 kat. území L. nedalo užívati, poněvadž užívání tohoto domu není závislým na nich a věci ony jsou spíše určeny, aby jich bylo užíváno při provozování živnosti hostinské a výčepnické, které se však provozuje jen v části zmíněného domu